

KESKI-SUOMEN KALATALOUSKESKUS RY

SUONTEEN KALATALOUSALUE

TUTKIMUKSIA/tiedonantoja 2022

Joutsan Myllynkosken seurannat ja tutkimukset 2022

Keski-Suomen Kalatalouskeskus ry

Joonas Pysäys

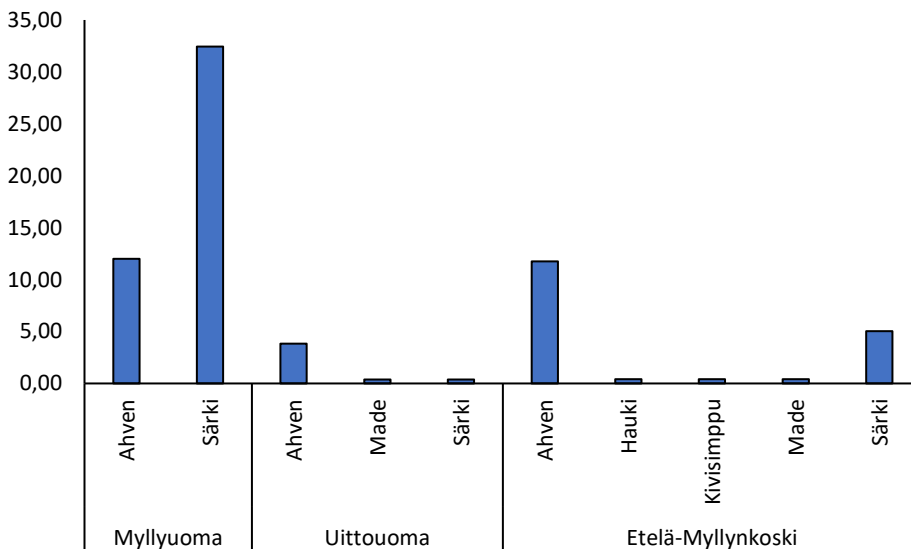
1 JOHDANTO

Sysmän reittiin kuuluvaa Joutsan Myllynkoskea on kunnostettu vuonna 2002 Keski-Suomen ELY-keskuksen toimesta, 2020 Joutsan kunnan toimesta sekä talkookunnostuksina vuosina 2020 ja 2021. Myllynkosken seurannat käynnistettiin vuonna 2021. Myllynkoski koekalastetaan ja kutupesät kartoitetaan vuorovuosittain ja laajempi yhteenvetoraportti tehdään neljän-viiden vuoden välein alkaen vuodesta 2020 (Havumäki 2022). Seurannan avulla voidaan seurata taimenen lisääntymistä ja poikasten selviytymistä Myllynkoskella. Seurantojen käynnistämiseen, koekalastuksiin ja kutupesäkartoituksiin on saatu avustusta Pohjois-Savon ELY-keskuksesta kalatalouden edistämismäärärahoista.

2 MENETELMÄT

2.1 Koekalastus

Joutsan Myllynkoski sähkökoekalastettiin 30.8.2022 yhdellä pyyntikerralla. Koealoja oli kolme, yksi ala uomaa kohden. Myllynkosken Myllyuoman 166,5 m² alalta saatiin 20 ahventa ja 54 särkeä. Uittouoman 260 m² koelalalta saatiin kymmenen ahventa, yksi made ja yksi särki. Etelä-Myllynkosken 238 m² koelalalta saatiin 28 ahventa, yksi hauki, yksi kivisimppu, yksi made ja 12 särkeä. Koealojen kalatiheydet (yksilöä/100 m²) on esitetty kuvassa 1. Myllynkosken koealoilta ei saatu yhtään taimenta vuoden 2022 koekalastuksissa.

Kuva 1. Koealakohtaiset laskennalliset kalatiheydet (yksilöä/100 m²).

2.2 Kutupesät

Myllynkosken kutupesät kartoitettiin 21.11.2022. Kaikkien uomien kunnostetut soraikot inventoitiin kahlaten ja käyttäen vesikiikaria (Syrjänen ym 2013). Alueelta löytyi kaksi kutupesää, mutta myös muualla koskessa oli merkkejä siitä, että kala on kokeillut pohjaa. Näillä puhdistetun soran alueilla ei kuitenkaan ollut havaittavissa pesien häntiä. Ensimmäinen pesä löytyi Etelä-Myllynkosken kunnostetun kosken alaosasta kiihtyvistä

virrasta saaren vieressä. Soran raekoko oli 18–32, kuopan pituus 60 cm ja hännän pituus 80 cm. Kuopan syvyys oli 20 cm ja hännän syvyys 10 cm. Toinen pesä oli pohjoisen Myllykosken keskivaiheilla. Toinen pesä oli kaivettu hienoon luonnon hiekkasoraan, jonka raekoko oli alle 20 mm. Kuopan pituus oli 60 cm ja hännän pituus 80 cm. Kuopan syvyys oli 40 cm ja hännän syvyys 30 cm. Löytyneitä pesiä ei avattu inventoinnin yhteydessä.

3 TARKASTELU

Aiemmista vuosista poiketen Myllynkosken koealoilta ei saatu yhtään taimenta. Tämä voi johtua luontaisten kutijoiden vähyydestä sekä mäti- ja vastakuoriutuneiden poikasten istutusten puutteesta. Myös lämmin kesä ja sen myötä kohonnut vedenlämpötila voi vaikuttaa mahdollisten poikasten selviytymiseen. Koekalastussaaliksi koostui yleisistä järvikaloista sekä kivisimpusta. Todennäköisiä kutupesiä löytyi koko alueelta kaksi, mikä viittaa kutijoiden vähyyteen. Tulosten perusteella seuranta tulee jatkaa säännöllisin väliajoin, jotta taimenen tilasta Myllynkoskessa saadaan laajempaa tietoa.

4 KIRJALLISUUS

Havumäki M. 2022. Suonteen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma 2022–2031. Keski-Suomen kalatalouskeskus ry.

Syrjänen J.T., Sivonen K, Sivonen O & Valkeajärvi P. 2013. Taimenen kutupesälaskenta – menetelmät ja esimerkkituloksia. Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä 9/2013. 28 s.